

Број/Број: 02/3-50-1-14-2-4/07
Сарајево/Сарајево, 16.05.2007. године

ЗАПИСНИК

са 4. сједнице Комисије за финансије и буџет Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, одржане 16.05.2007. године, са почетком у 11.08 часова

ПРИСУТНИ ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ ЗА ФИНАНСИЈЕ И БУЏЕТ: Душанка Мајкић, Илија Филиповић, Адем Ибрахимпашић и Божо Рајић.

ОДСУТНИ ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ ЗА ФИНАНСИЈЕ И БУЏЕТ: Драго Љубичић и Хазим Ранчић.

ОСТАЛИ ПРИСУТНИ: у име Централне банке Босне и Херцеговине вицегувернер Фериха Имамовић, из Канцеларије за ревизију институција Босне и Херцеговине генерални ревизор Миленко Шего и замјеник генералног ревизора Драган Кулина; из ОЕБС-а Амила Ибрахимовић и привремени стручни сарадник Алма Тајић.

За сједницу је предложен следећи

ДНЕВНИ РЕД:

1. Усвајање записника са 2. и 3. сједнице Комисије;
2. Разматрање Финансијског извјештаја Централне банке БиХ за 2006. годину;
3. Разматрање Годишњег извјештаја Централне банке БиХ за 2006. годину;
4. Разматрање Извјештаја о пословању Канцеларије за ревизију институција БиХ за 2006. годину;
5. Текућа питања.

Четврту сједницу Комисије за финансије и буџет Дома народа Парламентарне скупштине БиХ отворила је предједавајућа Душанка Мајкић и предложила дневни ред, те позвала присутне да дају своје евентуалне предлоге, примједбе или сугестије.

С обзиром да није било предлога за допуну дневног ред, примједба или сугестија, предложени дневни ред усвојен је једногласно.

Ад. - 1. Записници са 2. и 3. сједнице Комисије за финансије и буџет Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине усвојени су једногласно, без примједба.

Ад. – 2. Уводно излагање о овој тачки дневног реда дала је предсједавајућа Душанка Мајкић. Истакла је да је Централна банка БиХ једна од ријетких институција Босне и Херцеговине која је до сада имала најрепрезентативније финансијске извјештаје. То потврђује и Извјештај независног ревизора Deloitte d.o.o. Сарајево и Извјештај Канцеларије за ревизију институција Босне и Херцеговине, при чему су оба извјештаја позитивна и беспријекорна.

Додатно образложење уз ову тачку дневног реда дала је вицегувернер Фериха Имамовић. Нагласила је да је Финансијски извјештај Централне банке Босне и Херцеговине за 2006. годину урађен према међународним стандардима, исказан по свим ставкама активе и пасиве, ризика доспијећа, каматних стопа и др.

Божо Рајић истакао је да је Централна банка БиХ, с обзиром на уређење и начин пословања, у поређењу са другим институцијама у протеклом периоду, најмање била у фокусу јавности. Дobar пословни учинак Централне банке БиХ условио је и добру методологију израде извјештаја.

Душанка Мајкић истакла је да је ова институција обавила не само добар посао према Закону о Централној банци Босне и Херцеговине ("Сл. гласник БиХ", број: 1/07, 29/02, 13/03, 14/03-исправка, 9/0576/06 и 32/07) већ је и једина институција која је сачинила квалитетан извјештај са економским показатељима који користе и друге институције Босне и Херцеговине, па је рад Централне банке БиХ свијетао примјер у маси лоших, тако да би она осталим институцијама требало да служи као узор.

Након исцрпне расправе о појединостима Финансијских извјештаја, Комисија за финансије и буџет Дома народа Парламентарне скупштине БиХ:

- 1) једногласно је прихватила Финансијске извјештаје;
- 2) констатовала да се Финансијски извјештаји могу прихватити, па предлаже Дому народа њихово усвајање.

Ад. – 3. Уводно излагање о овој тачки дневног реда дала је предсједавајућа Душанка Мајкић. Упознала је присутне да је Централна банка БиХ главна институција за одржавање монетарне стабилности Босне и Херцеговине. Истакла је да су реформе у банкарском сектору спроведене много брже и боље него у другим сегментима економије у Босни и Херцеговини, те да већина параметара из Извјештаја Централне банке БиХ показује да Босна и Херцеговина у многим сегментима биљежи тренд раста.

Додатно образложење уз ову тачку дневног реда дала је Фериха Имамовић, вицегувернер Централне банке БиХ. Истакнула је да је Извјештај урађен по међународним стандардима и треба да прикаже слику укупног економског окружења. Извјештајем је, уз остало, обухваћена монетарна политика, девизне и текуће резерве, платни системи, поравњање платног промета комерцијалних банака, укупан преглед пословања у банкарском сектору, те остали сегменти финансијског сектора: берзе, лизинг итд.

Истакла је да се финансијски извјештај Централне банке БиХ даје као допуна годишњем извјештају, чиме се доказује транспарентност у раду Централне банке БиХ и истичу сви ризици с којима је суочена у свом пословању.

Фериха Имамовић осврнула се на статистички додатак Годишњег извјештаја Централне банке БиХ за 2006. годину, напомињући да су у њему садржани главни економски индикатори стања у Босни и Херцеговини, који су бољи у односу на 2005. годину. Подаци за

израду статистичког додатка и израду анализа добијени су једним дијелом од Агенције за статистику Босне и Херцеговине, а други дио је прикупила директно Централна банка БиХ.

У презентацији статистичких показатеља из Годишњег извјештаја Централне банке БиХ за 2006. годину Фериха Имамовић истакла је да ГДП у 2006. години износи око 17 милијарди 950 милиона и за 2 милиона и 100 хиљада већи је у односу на 2005. годину, док ГДП са укључењем нерегистроване економије износи око 20 милијарди и 900 милиона. Стопа економског раста је 6,2% и за 0,2% је већа у односу на 2005. годину. Нагласила је да је последице низа година врло ниске инфлације у протеклој години забиљежен изражајнији инфлаторни притисак. Индекс цијена на мало показује да су на нивоу Босне и Херцеговине просјечне цијене у Босни и Херцеговини у односу на 2005. годину порасле за 7,4%, што је последица увођења ПДВ-а. Истовремено, у децембру 2006, у поређењу са децембром 2005, забиљежен је раст цијена за 6%, што значи да је инфлација на годишњем нивоу у Босни и Херцеговини у децембру 2006. износила 6%, с тим да према показатељима из задња три мјесеца ове године она износи 1,5%. У погледу девизних резерви, закључно са 31.12.2006. године, Централна банка БиХ биљежи 5.400 милиона, што је у односу на 2005. годину за 1.200 милиона већи износ, односно 29%. Највећи дио тог пораста одражава пораст монетарне пасиве у износу од 1.172 милиона КМ. Преостали дио од 54,6 милиона КМ односи се на добит од инвестирања бруто девизних резерви и уједно представља прираст нето слободних резерви у посматраном периоду. Дефицит текућег рачуна смањен је у односу на 2005. годину и износи 1 милијарду 041 милион, док је у 2005. години износио 3 милијарде 950 милиона. Укупно стање јавног спољног дуга (односи се само на владин сектор) на крају 2006. износи 4.064 милиона и не постоје никакви проблеми у вези са његовом отплатом. Висина спољног дуга је значајније смањена (за 5,6%) у односу на крај прошле године, а основни разлог смањења спољног дуга јесте смањење повлачења нових кредита, раст курса КМ према америчком долару и интензивније отплате. У 2006. години дуг Босне и Херцеговине сервисан је у износу од око 270 милиона. На крају свог излагања Фериха Имамовић истакла је да су у Босни и Херцеговини регистроване 32 банке, а добит у банкарском сектору износи око 113 милиона, што је генерисано каматним стопама и банкарским услугама, с тим да су каматне стопе забиљежиле благи пад у 2006. години, што се може приписати великој кредитној задужености грађана и привреде у Босни Херцеговини.

Душанка Мајкић питала је како стимулисати даље окрупњавање банкарског сектора, те да ли Централна банка БиХ може утицати на даљи пад каматних стопа. Наиме, иако је у претходној години забиљежен пад каматних стопа као резултат банкарске конкуренције, каматне стопе, цијена обраде кредита и банкарске услуге још увијек су превисоке.

Фериха Имамовић истакла је да страни улагачи држе око 60% банкарског сектора у Босни и Херцеговини, те да банке настоје да се окрупне да би одржале своје позиције на тржишту, што их ставља у бољу конкурентску позицију у односу на остале банке. Такође, Централна банка БиХ има лимитирану монетарну политику и не утврђује есконтне стопе. Комерцијалне банке воде каматну политику и на тај сегмент Централна банка БиХ не може утицати. Упознала је присутне да је при Централној банци БиХ урађен централни регистар кредита у којем су унесени сви кредити, и фирми и појединаца. Комерцијалне банке би увидом у ову документацију могле утврдити кредитни ризик за свакога, што би могло резултирати и смањењем каматних стопа. Наиме, кредитни ризик утиче на висину каматне стопе, које се тренутно крећу између 7% и 9%, а подаци показују да су банке у Босни и Херцеговини ликвидне и да код Централне банке БиХ држе много више средстава од обавезне резерве.

Божо Рајић констатовао је да се из Извјештаја могу добити информације за било коју пословну одлуку, те да су ови подаци много сигурнији од података које нуди Агенција за статистику БиХ.

Фериха Имамовић истакла је да су подаци о спољнотрговинској размјени Босне и Херцеговине добијени од Агенције за статистику БиХ, која предузима активности на

унапређењу свог рада, а Централној банци Босне и Херцеговине ти подаци потребни су за анализе.

Божо Рајић истакао је да се подацима Централне банке БиХ може вјеровати, што је позитивна чињеница у односу на сва дешавања у земљи. Охрабрујући су подаци о релативном смањењу цијене потрошачке корпе и смањењу каматних стопа. Затражио је од представнице Централне банке БиХ да му одговори, прије свега, која је корелација у банкарским пословима између ентитетских агенција за банкарство и Централне банке БиХ, те да ли се планира оснивање националне инвестиционе банке. Наиме, због приватизације банака више не постоји државна финансијска институција за развој. Пословне банке нерадо финансирају привреду, па се намеће потреба оснивања инвестиционе банке која ће бити сервис привредним активностима. Истакао је да пословне банке имају мултиплицирани систем осигурања својих услуга, те се пита да ли постоји инструмент да банке на себе преузму одређени ризик, јер се кредити истовремено обезбјеђују јемцима, хиптеком, залогом и слично. Посебно је указао на питање девизне клаузуле која је елемент некоректног пословања.

Фериха Имамовић одговорила је да Централна банка БиХ нема могућности да врши надзор над банкарским сектором, што је у надлежности ентитетских агенција за банкарство. Централна банка БиХ годинама се залаже да се супервизија над радом пословних банака унаприједи на државном нивоу, јер ентитетске агенције за банкарство нису пандан агенцијама за супервизију у земљама из којих нам долази већина банака. Истакла је да Централна банка БиХ, као што не врши надзор над банкама, тако и не издаје лиценце за њихово оснивање, наглашавајући да би оснивање инвестиционе банке захтијевало обимна средства.

Адем Ибрахимпашић истакао је да ће конкуренција међу банкама довести и до смањења каматних стопа. Стање у земљи се поправило, што потврђује и чињеница да је ГДП, са 3000 КМ по глави становника, порастао на 5000 КМ. Када би се законодавством уредило преферирање домаће производње, то би у великој мјери допринијело повећању улагања у производњу.

Фериха Имамовић рекла је да Извјештај Централне банке БиХ, из разлога које је навео Адем Ибрахимпашић, садржи статистичке податке увоза по појединим производима с циљем иницирања домаће производње у одређеним областима, чиме би се смањило увоз оних производа које је домаћа привреда способна да произведе.

Душанка Мајкић упознала је присутне да Република Српска припрема предлог израде новог модела успостављања рачуна за расподјелу средстава ПДВ-а, јер је постојећим јединственим рачуном Република Српска оштећена за 20 милиона марака. У вези с тим питала је Фериху Имамовић шта би, по њеном мишљењу, значило увођење три рачуна за уплату средстава из ПДВ-а, по узору на Њемачку, те да ли би Централна банка БиХ умјесто једног могла пратити три рачуна.

Фериха Имамовић одговорила је да за Централну банку БиХ није проблем праћење било којег броја рачуна, за шта је потребна одлука државе јер је Централна банка БиХ агент владе која ради у име и за рачун државе.

Божо Рајић питао је може ли Централна банка БиХ предлагати држави рјешавање одређених проблема. Фериха Имамовић поновила је да Централна банка БиХ само обавља банкарске послове за владу.

Драган Кулина упознао је присутне да Извјештај, по узору на Њемачку, треба да разматра Савјет министара БиХ, те да на основу њега предузима одређене активности.

Комисија за финансије и буџет Дома народа Парламентарне скупштине БиХ, након исцрпне расправе о појединостима Годишњег извјештаја:

3) једногласно је прихватила Годишњи извјештај;

4) констатовала да се Годишњи извјештај може прихватити, па предлаже Дому народа његово усвајање.

Ад. – 4. Уводно излагање о овој тачки дневног реда дала је предсједавајућа Душанка Мајкић. Истакао је да је чланом 6. Закона о ревизији институција Босне и Херцеговине ("Сл. гласник БиХ", број 12/06) утврђена обавеза Канцеларије за ревизију институција БиХ да подноси тромјесечне извјештаје Комисији за финансије и буџет, што до сада није била пракса. Скренула је пажњу генералном ревизору и замјенику генералног ревизора Канцеларије за ревизију институција БиХ да се назив Извјештаја мора ускладити са Законом.

Миленко Шего појаснио је да се ради о Извјештају о раду Канцеларије за ревизију институција БиХ.

Душанка Мајкић питала је када је задњи пут извршена ревизија пословања Канцеларије за ревизију институција БиХ од неке независне ревизорске куће, нагласивши при томе да је то законска обавеза и да се Закон мора поштовати.

Драган Кулина упознао је присутне да је Закон о канцеларији за ревизију институција БиХ ступио на снагу у марту 2006. године и да Парламентарна скупштина БиХ треба да распише тендер на којем ће се изабрати ревизорска кућа која ће обавити ревизију финансијског пословања Канцеларије за ревизију институција БиХ.

Душанка Мајкић истакла је да Канцеларија за ревизију институција БиХ мора ускладити своје обавезе са чланом 6. Закона о ревизији институција Босне и Херцеговине. Свјесна је чињенице да је највећи проблем Канцеларије што још увијек у институцији нису изабрани генерални ревизор и два замјеника генералног ревизора, а што је пропуст Парламентарне скупштине БиХ у претходном сазиву, која није окончала поступак избора генералног ревизора и замјеника генералног ревизора. Мисли да Канцеларија до сада није Комисију доживљавала као партнера, већ је више била пасивни посматрач на сједницама домова Парламентарне скупштине БиХ нити се довољно активирала на реализацији и праћењу препорука из ревизорских извјештаја, а посебно шта је учињено по извјештајима са резервом. Предложила је да Канцеларија организује одређену краћу обуку за чланове Комисије за финансије и буџет оба дома Парламентарне скупштине БиХ јер је у комисијама мало економиста, тако да комисије не могу радити у пуном капацитету. Посебан акценат обуке требало би да буде на сарадњи између комисија и Канцеларије, како би се овај однос подигао на партнерски ниво. Констатовала је да о свијетлим примјерима институција које су добиле позитиван ревизорски извјештај треба говорити подједнако као и о примјерима институција које годинама добијају негативне ревизорске извјештаје. Као трећег партнера Комисије и Канцеларије истакла је Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, нагласивши да се сарадња са овим министарством мора побољшати. Питала је зашто у оквиру ревизорских извјештаја нема никаквог осврта на криминал и корупцију, додајући да би извјештаји требало да буду добар материјал за рад Тужилаштва БиХ.

Миленко Шего истакао је да ревизија нема улогу да процесуира криминалне радње. У Закону о ревизији институција Босне и Херцеговине наведено је да је ревизија, ако у свом раду наиђе на очигледне криминалне радње, дужна да о томе обавијести органе гоњења, али тек пошто о томе обавијести ревидирани орган. У Извјештају за 2005. годину је дато око 200 препорука за 41 институцију, што је, према ријечима Миленка Шеге, довољан разлог да Парламентарна скупштина БиХ позове на одговорност институције које не спроведу препоруке. Упознао је присутне да се Тужилаштво БиХ редовно достављају ревизорски извјештаји из којих они добијају информације да ли у пословању појединих институција има елемената за кривично гоњење, истакнувши да претходни ревизорски извјештај није јаван.

Драган Кулина истакао је да је израђен стратешки план развоја Канцеларије за ревизију институција БиХ до 2012. године, којим је предвиђено да се одржавају и семинари за чланове комисија. Током протеклих година ОЕБС је организовао неколико семинара за

чланове комисија. Сарадња комисија за финансије и буџет оба дома Парламентарне скупштине БиХ и Канцеларије мора бити интензивнија, нагласивши потребу да се формира јединствена комисија за финансије и буџет Парламентарне скупштине БиХ.

Адем Ибрахимпашић констатовао је да Извјештај о пословању Канцеларије за ревизију институција БиХ за 2006. годину треба усвојити, истакнувши да се препоруке ревизије процентуално извршавају око 50%, док се за других 50% ништа не зна, па би у том смислу требало да ревизија периодично обавјештава Комисију за финансије и буџет Дома народа Парламентарне скупштине БиХ о томе које препоруке се из ревизорских извјештаја не спроводе.

Миленко Шего подсјетио је присутне да сваки ревизорски извјештај обавезно на првој страници садржи информацију које препоруке ревизије из претходног извјештаја нису реализоване, а ревизорски извјештаји су актуелни током цијеле године и Комисија у складу с тим треба да континуирано прати реализацију датих препорука.

Комисија за финансије и буџет Дома народа Парламентарне скупштине БиХ након исцрпне расправе о појединостима Извјештаја:

-једногласно је прихватила Извјештај о пословању Канцеларије за ревизију институција Босне и Херцеговине за 2006. годину и предлаже Дому народа његово усвајање.

Комисија је у оквиру расправе о Извјештају о пословању Канцеларије за ревизију институција Босне и Херцеговине за 2006. годину једногласно донијела сљедеће

ЗАКЉУЧКЕ

1. Канцеларија за ревизију институција БиХ дужна је да Парламентарној скупштини БиХ доставља извјештаје у складу са чланом 6. Закона о ревизији институција Босне и Херцеговине ("Сл. гласник БиХ", број: 12/06);
2. Дом народа Парламентарне скупштине БиХ обавезује Комисију за финансије и буџет да, у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине ("Сл. гласник БиХ", број: 12/06), а у сарадњи са Комисијом за финансије и буџет Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ, формира комисију која ће именовати независну ревизорску кућу ради ревизије годишњих финансијских извјештаја Канцеларије за ревизију институција БиХ;
3. Дом народа Парламентарне скупштине БиХ обавезује Комисију за финансије и буџет да, у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине ("Сл. гласник БиХ", број: 12/06), именује поткомисију која ће извршити преглед завршног извјештаја Канцеларије за ревизију институција БиХ за 2006. годину;
4. Дом народа Парламентарне скупштине БиХ сматра да треба побољшати обраду ревизорских извјештаја, а посебно негативних и оних са резервом, путем активније комуникације Комисије за финансије и буџет и Канцеларије за ревизију институција БиХ;
5. Дом народа Парламентарне скупштине БиХ предлаже Канцеларији за ревизију институција БиХ да организује обуку чланова Комисије за финансије и буџет ради бољег праћења и анализе ревизорских извјештаја.

чије усвајање предлаже Дому.

За извјестиоца је именована предсједавајућа Комисије Душанка Мајкић.

Ад. – 5. У оквиру ове тачке није било делегираних питања.

Након што је исцрпљен дневни ред, предсједавајућа 4. сједнице Душанка Мајкић закључила је сједницу у 12.30 часова.

Привремени секретар
Комисије за финансије и буџет
Даворка Чаплински

Предсједавајућа
Комисије за финансије и буџет
Душанка Мајкић